

Члену редколегії збірника, професору Радомиру Івановичу Сіліну – 80 років

У 2011 році виповнюється 80 років від дня народження випускника політехніки 1956 року, заслуженого працівника народної освіти України, доктора технічних наук, професора, дійсного члена МАІ, академіка АІНУ, УТА та УАТ РАДОМИРА ІВАНОВИЧА СІЛІНА.

Народився ювіляр у місті Курську у 1931 році. З початком Вітчизняної війни батько пішов у Радянську армію, а сім'я залишилася на окупованій німцями території. У 1942 році помирає мати, брат ховається від відправки на примусові роботи до Німеччини, і Радомир залишається один. Самотність, голод, поневіряння – ось його доля у цей період.

Після звільнення Курська від фашистських окупантів, завдяки наполегливим проханням Радомира і доброму керівництву військової частини, його зараховують рядовим топографічної служби, і цей син полку проходить у складі діючої 27 Армії Другого Українського фронту шлях від Воронежа до Відня. Перемогу він зустрічає в Австрії у Відні, і командування направляє його на навчання в Курське Суворівське військово-училище. Однак він не був зарахований через невідповідність віку і освітнього рівня. Його демобілізують, і починається громадянське життя.

У 1946 р. Радомир переїжджає до Львова до місця служби батька, і у вечірній школі робітничої молоді екстерном закінчує 5–9 класи. У 1950 р. переходить у денну середню школу і закінчує 10-й клас зі срібною медаллю.

З 1951 р. по 1956 р. – навчання у Львівській політехніці, що стала місцем, де ювіляр зустрів і свою долю – Лесю Моргуненко, з якою вони вже 57 років разом. Виховали двох діточок, до речі, син Святослав закінчив Львівську політехніку. Дідусь і бабуся беруть посильну участь у вихованні 4-х онуків і 2-х правнуків. Доня Оля і онук Радик закінчили Хмельницький національний університет, зараз – кандидати технічних наук.

Ще у студентські роки ювіляр був активним учасником нових прогресивних напрямків використання вібрації, наприклад, для транспортування дрібних деталей годинникової промисловості з метою їх рахування і фасування.

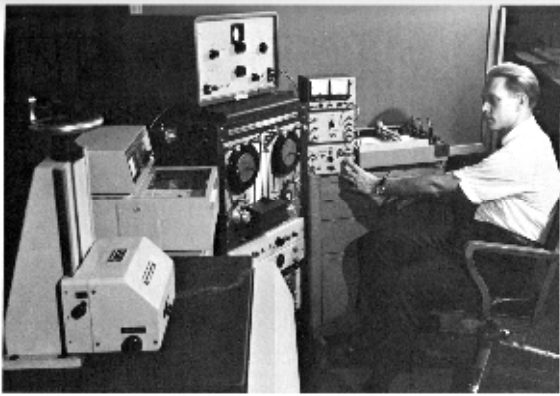
Багатогранність таланту і захоплення радіоелектронікою дали йому змогу створити нові датчики для рахування штучних виробів, автоматичних орієнтувальних пристроїв, систем керування складними лічильними автоматами.

Дрібні деталі вимагали використання п'єзоелектричних датчиків замість фотоелектричних з метою зменшення похибки лічби. Створені ним лічильно-фасувальні автомати на базі вібраційних завантажувальних пристроїв успішно впроваджені на годинникових заводах колишнього СРСР і стали основою підготовки та захисту кандидатської дисертації і опублікування монографії "Автоматизация счёта и расфасовки мелких деталей".

Пізніше він був ініціатором і керівником нових для нашого університету напрямків, таких як об'ємне оброблювання деталей з метою зняття задирок і покращення вигляду виробів, термоокислювальне, розмірне і фасонне оброблення металокерамічних і твердосплавних виробів.

Під керівництвом ювіляра його перший аспірант Р.В. Юревич досліджував бурильні шарошкові долота для Дніпровського гірничо-збагачувального комбінату, що були оснащені твердосплавними зубками після їх термо-віброоброблення і мали схвальні відгуки за результатами випробувань на бурових.

Як талановитого вченого, що володів англійською мовою, Р.С. Сіліна у 1965 р. направляють на 10-місячне стажування у США до університету м. Мічиган (University of Michigan). Там він розробив та виготовив установку для аналізу профілю оброблених поверхонь на рівні винаходу.

Р. І. Сілін за експериментальною установкою в університеті м. Мічиган (University of Michigan), США

Після закінчення навчання Лесею Аркадіївну Сіліну скеровують на роботу на Львівський приладобудівний завод, де вона працювала інженером. Але, прагнучи не відставати від чоловіка, і вона вступає до аспірантури, достроково за два роки її закінчує і захищає кандидатську дисертацію. Потім працює доцентом на кафедрі деталей машин рідної Політехніки.

Досвіду організатора науки і освіти ювіляр набув, виконуючи обов'язки заступника завідувача кафедри АКМ, головного інженера науково-дослідної лабораторії НДЛ-3, заступника декана механіко-технологічного факультету. Його відрізняли природний таланти, виняткова працездатність, наполегли-

вість, цілеспрямованість, висока громадська активність, багатий життєвий досвід, а також вимогливість у поєднанні з доброзичливістю і щирістю у спілкуванні з людьми. Усі ці якості характеризують Радомира Івановича як керівника високого рангу. Після захисту докторської дисертації Міністерство скерувало його на посаду ректора Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування (тепер Хмельницький національний університет). Тоді, у 1974 р., він був єдиним професором на весь інститут і навіть на ціле місто. Радомир Іванович 27 років працював ректором, і за цей час кількість докторів наук збільшилась до 85 осіб. Значно зросла матеріальна база університету. Побудовано навчальні корпуси, гуртожитки, бібліотека, науковий корпус та ін. Вже 10 років поспіль ювіляр працює радником ректора цього університету.

Р.І. Сілін продовжує займатися науковою і педагогічною діяльністю. Є автором понад 300 наукових праць, з них 70 патентів, авторських свідоцтв, 18 підручників, навчальних посібників, монографій. Він обраний академіком чотирьох українських і зарубіжних академій, є дійсним членом та президентом українського відділення Міжнародної академії інформатизації (МАІ) і президентом Національного Комітету України з машинознавства, що входить у Міжнародну федерацію з теорії механізмів і машин (IFToMM). Американський біографічний інститут обрав його Людиною 2000 року, а Кембриджський біографічний центр – людиною тисячоліття. Він внесений до еліти Міжнародної академії інформатизації, входить до складу 500 лідерів впливу. У 2001 році визнаний лауреатом Міжнародної премії з інформатології з врученням медалі імені академіка А.М. Прохорова. Нагороджений 18 урядовими нагородами та десятьма почесними званнями.

Леся Аркадіївна Сіліна працювала доцентом кафедри деталей машин Хмельницького національного університету. Берегиня домашнього вогнища, чуйна, турботлива та кохана дружина Радомира Івановича, мати і бабуся. Вона виконує консолідуючу роль у родині, а для Радомира Івановича є ангелом-охоронцем.

Хто добре працює, той має гарно відпочивати. У передмісті Хмельницького у мальовничому куточку розташована дачна ділянка родини Сіліних зі скромним, гарним будиночком, збудованим за проектом господаря. Тут є все, що необхідне для повноцінного відпочинку після трудового дня. Радомир Іванович разом з дружиною Лесею Аркадіївною із задоволенням працюють на ділянці. Тут багато квітів і ранніх ягід, якими насолоджуються онуки, правнуки.

Хай все у Вас буде гаразд! З води і роси Вам!

Завідувач кафедри механіки та автоматизації машинобудування,
д-р техн. наук, професор
доцент кафедри МАМ

Кузьо І.В.
Бочков В.М.